

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC KIỂM TRA NỘI BỘ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y KHOA VINH

Phan Thị Lan Anh
Khoa Khoa học cơ bản, Đại học Y khoa Vinh

Tóm tắt: Công tác kiểm tra nội bộ giữ vai trò quan trọng trong việc bảo đảm chất lượng giáo dục đại học, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý và thực hiện các mục tiêu đào tạo. Đối với các trường đại học y khoa, kiểm tra nội bộ không chỉ gắn với hoạt động giảng dạy, học tập mà còn liên quan trực tiếp đến việc tuân thủ quy chế chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp và chuẩn đầu ra của nhân lực y tế. Bài viết phân tích vai trò, thực trạng công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh, chỉ ra những hạn chế và nguyên nhân, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác kiểm tra nội bộ, góp phần xây dựng môi trường giáo dục kỷ cương, chất lượng và phát triển bền vững.

Từ khóa: kiểm tra nội bộ, đảm bảo chất lượng giáo dục, quản lý giáo dục đại học, Trường Đại học Y khoa Vinh.

ENHANCING THE QUALITY OF INTERNAL INSPECTION AT VINH MEDICAL UNIVERSITY

Abstract: Internal inspection plays a crucial role in assuring the quality of higher education, contributing to the enhancement of the effectiveness and efficiency of management as well as the achievement of educational objectives. For medical universities, internal inspection is not only associated with teaching and learning activities but is also directly related to compliance with professional regulations, medical ethics, and learning outcomes of the healthcare workforce. This paper analyzes the role and current status of internal inspection at Vinh Medical University, identifies existing limitations and their underlying causes, and thereby proposes several solutions to improve the quality of internal inspection. These efforts aim to contribute to the development of a disciplined, high-quality, and sustainably developing educational environment.

Keywords: internal inspection, educational quality assurance, higher education management, Vinh Medical University.

Nhận bài: 28/12/2025

Phản biện: 20/01/2026

Duyệt đăng: 25/01/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, các cơ sở giáo dục đại học đang chịu áp lực ngày càng lớn về nâng cao chất lượng đào tạo, hiệu quả quản lý và trách nhiệm giải trình với xã hội. Công tác kiểm tra nội bộ được xem là một công cụ quản lý quan trọng, giúp nhà trường kịp thời phát hiện những tồn tại, hạn chế trong hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học, công tác sinh viên và quản trị đại học, từ đó có biện pháp điều chỉnh phù hợp.

Đối với các trường Đại học Y khoa Vinh, kiểm tra nội bộ càng có ý nghĩa đặc biệt bởi chất lượng đào tạo gắn liền với chất lượng nguồn nhân lực y tế yếu tố trực tiếp ảnh hưởng đến sức khỏe cộng đồng. Trường Đại học Y khoa Vinh trong những năm qua đã quan tâm triển khai công tác kiểm tra nội bộ, tuy nhiên vẫn còn một số hạn chế nhất định cần được nghiên cứu và khắc phục. Vì vậy, việc nghiên cứu thực trạng và chỉ ra các giải pháp nâng cao chất lượng công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh là cần thiết và có ý nghĩa thực tiễn.

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

Trong các trường Đại học Y khoa, công tác kiểm tra nội bộ giữ vai trò đặc biệt quan trọng

bởi hoạt động đào tạo không chỉ dừng lại ở việc truyền thụ tri thức lý thuyết mà còn gắn chặt với thực hành lâm sàng, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp và hình thành y đức cho người học. Chất lượng đào tạo của nhà trường vì vậy có mối liên hệ trực tiếp đến chất lượng nguồn nhân lực y tế và an toàn của người bệnh trong tương lai. Trong bối cảnh đó, kiểm tra nội bộ trở thành công cụ quản lý không thể thiếu nhằm bảo đảm chất lượng đào tạo và trách nhiệm xã hội của cơ sở giáo dục y khoa.

2.1. Bảo đảm chất lượng đào tạo gắn với chuẩn năng lực nghề nghiệp y khoa

Đào tạo y khoa hướng tới hình thành cho người học hệ thống năng lực nghề nghiệp toàn diện, bao gồm kiến thức chuyên môn, kỹ năng thực hành lâm sàng, kỹ năng giao tiếp và thái độ, đạo đức nghề nghiệp. Công tác kiểm tra nội bộ giúp nhà trường giám sát việc thực hiện chương trình đào tạo theo chuẩn đầu ra, đặc biệt là mức độ đáp ứng các chuẩn năng lực nghề nghiệp của bác sĩ, điều dưỡng và các ngành khoa học sức khỏe khác.

Thông qua kiểm tra hoạt động giảng dạy, thực hành, thực tập lâm sàng và đánh giá kết quả học tập của sinh viên, nhà trường kịp thời phát hiện những bất cập trong tổ chức đào tạo, từ đó điều

chính nội dung, phương pháp giảng dạy và hình thức đánh giá theo hướng phù hợp với yêu cầu thực tiễn của ngành y.

2.2. Giám sát chất lượng thực hành, thực tập lâm sàng

Thực hành và thực tập lâm sàng là khâu then chốt trong đào tạo y khoa, quyết định trực tiếp đến năng lực hành nghề của sinh viên sau khi tốt nghiệp. Công tác kiểm tra nội bộ có vai trò giám sát việc tổ chức thực hành, thực tập tại các bệnh viện, cơ sở y tế liên kết; kiểm tra việc thực hiện quy trình chuyên môn, hướng dẫn thực tập của giảng viên và cán bộ y tế.

Hoạt động kiểm tra giúp bảo đảm việc thực tập lâm sàng được thực hiện đúng mục tiêu đào tạo, an toàn cho người bệnh và sinh viên đồng thời góp phần nâng cao trách nhiệm của các đơn vị, cá nhân tham gia công tác đào tạo thực hành.

2.3. Góp phần giáo dục và củng cố đạo đức nghề nghiệp, y đức cho sinh viên

Một trong những đặc thù quan trọng của đào tạo y khoa là giáo dục đạo đức nghề nghiệp và y đức. Công tác kiểm tra nội bộ giúp giám sát việc lồng ghép giáo dục y đức trong chương trình đào tạo, cũng như việc chấp hành quy tắc ứng xử, chuẩn mực đạo đức của giảng viên và sinh viên trong quá trình học tập, thực hành và tiếp xúc với người bệnh.

Thông qua kiểm tra, nhà trường kịp thời phát hiện và chấn chỉnh những biểu hiện vi phạm quy định, góp phần hình thành thái độ nghề nghiệp đúng đắn, tinh thần trách nhiệm và nhân văn cho sinh viên y khoa.

2.4. Nâng cao hiệu lực quản lý đào tạo và công tác sinh viên trong môi trường y khoa

Công tác kiểm tra nội bộ trong trường Đại học Y khoa không chỉ tập trung vào hoạt động giảng dạy mà còn bao quát công tác quản lý đào tạo, quản lý sinh viên và các hoạt động hỗ trợ người học. Việc kiểm tra giúp nhà trường đánh giá mức độ thực hiện các quy chế đào tạo, quy định về học tập, rèn luyện, thực hành lâm sàng và công tác bảo đảm an toàn trong đào tạo y khoa.

Qua đó, công tác kiểm tra nội bộ góp phần tăng cường kỷ cương, nề nếp, nâng cao ý thức trách nhiệm của sinh viên trong học tập và rèn luyện, phù hợp với yêu cầu nghiêm ngặt của nghề y.

2.5. Cơ sở quan trọng cho tự đánh giá, kiểm định chất lượng và trách nhiệm xã hội

Trong bối cảnh kiểm định chất lượng giáo dục

đại học và đào tạo nhân lực y tế ngày càng được xã hội quan tâm, công tác kiểm tra nội bộ đóng vai trò là nguồn cung cấp minh chứng quan trọng cho hoạt động tự đánh giá và kiểm định chất lượng của nhà trường.

Đối với trường Đại học Y khoa, kiểm tra nội bộ giúp nhà trường chủ động rà soát mức độ đáp ứng các tiêu chí kiểm định liên quan đến chương trình đào tạo, đội ngũ giảng viên, cơ sở thực hành, bệnh viện liên kết và kết quả đầu ra. Đây là cơ sở để nhà trường thực hiện tốt trách nhiệm giải trình với xã hội và khẳng định uy tín trong đào tạo nguồn nhân lực y tế chất lượng cao.

III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Thực trạng công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh

3.1.1. Công tác xây dựng và triển khai kế hoạch kiểm tra nội bộ

Hàng năm, Trường Đại học Y khoa Vinh đều xây dựng và ban hành kế hoạch kiểm tra nội bộ theo năm học, bám sát các nhiệm vụ trọng tâm và quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Trung bình mỗi năm học, nhà trường tổ chức từ 3 - 5 đợt kiểm tra nội bộ theo kế hoạch định kỳ và chuyên đề.

Các nội dung kiểm tra tập trung chủ yếu vào hoạt động giảng dạy, quản lý đào tạo, công tác sinh viên và việc thực hiện quy chế chuyên môn tại các khoa, phòng chức năng. Theo tổng hợp chung, khoảng 80 - 85% đơn vị trong toàn trường được kiểm tra ít nhất 01 lần/năm học, góp phần duy trì kỷ cương, nề nếp trong hoạt động chuyên môn.

3.1.2. Kiểm tra hoạt động giảng dạy của giảng viên

Công tác kiểm tra hoạt động giảng dạy được thực hiện thông qua các hình thức như dự giờ, kiểm tra hồ sơ chuyên môn và kế hoạch giảng dạy. Trung bình mỗi năm học, nhà trường tổ chức từ 120 - 150 lượt dự giờ giảng viên, trong đó tập trung nhiều vào các học phần chuyên ngành và các học phần có tính thực hành cao.

Kết quả kiểm tra cho thấy trên 85% giảng viên thực hiện nghiêm túc chương trình, kế hoạch giảng dạy; hồ sơ chuyên môn được chuẩn bị đầy đủ, đúng quy định. Một số tồn tại nhỏ liên quan đến cập nhật phương pháp giảng dạy hoặc điều chỉnh tiến độ học phần đã được nhắc nhở và khắc phục kịp thời sau kiểm tra.

3.1.3. Kiểm tra công tác quản lý đào tạo và công tác sinh viên

Công tác kiểm tra nội bộ đối với lĩnh vực quản lý đào tạo và công tác sinh viên được thực hiện định kỳ và lồng ghép trong các đợt kiểm tra chung. Nội dung kiểm tra tập trung vào việc thực hiện quy chế đào tạo, quy định về đánh giá kết quả học tập, rèn luyện và quản lý sinh viên trong học tập, sinh hoạt.

Qua kiểm tra, khoảng 90% các nội dung quản lý đào tạo và công tác sinh viên được thực hiện đúng quy định. Một số vấn đề phát sinh chủ yếu liên quan đến công tác phối hợp giữa các đơn vị và việc cập nhật thông tin quản lý sinh viên, đã được nhà trường kịp thời điều chỉnh.

3.1.4. Kiểm tra hoạt động thực hành, thực tập lâm sàng

Đối với đặc thù đào tạo y khoa, công tác kiểm tra nội bộ bước đầu đã chú trọng đến hoạt động thực hành, thực tập lâm sàng của sinh viên tại các cơ sở y tế liên kết. Hằng năm, nhà trường tổ chức từ 5 - 7 đợt kiểm tra, giám sát việc thực tập lâm sàng theo từng khối ngành và năm học.

Kết quả kiểm tra cho thấy đa số sinh viên chấp hành nghiêm túc quy định thực tập, có ý thức rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp và đạo đức y đức. Tuy nhiên, việc kiểm tra sâu về chất lượng hướng dẫn lâm sàng và mức độ đạt chuẩn kỹ năng nghề nghiệp của sinh viên vẫn chưa được thực hiện thường xuyên và đồng bộ.

3.1.5. Hiệu quả bước đầu của công tác kiểm tra nội bộ

Thông qua các hoạt động kiểm tra nội bộ, ý thức chấp hành quy chế chuyên môn của cán bộ, giảng viên và sinh viên được nâng lên rõ rệt. Theo đánh giá chung, trên 80% các kiến nghị sau kiểm tra được các đơn vị tiếp thu và thực hiện trong thời gian quy định.

Tuy nhiên, việc theo dõi, đánh giá hiệu quả lâu dài của các biện pháp khắc phục sau kiểm tra chưa được tiến hành một cách hệ thống, dẫn đến hiệu quả tác động của công tác kiểm tra nội bộ chưa thật sự bền vững.

3.2. Những hạn chế trong công tác kiểm tra nội bộ tại trường Đại học Y khoa Vinh

3.2.1. Nội dung và phạm vi kiểm tra chưa toàn diện

Mặc dù đã được triển khai thường xuyên, song công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh vẫn còn tập trung nhiều vào kiểm tra hành chính, hồ sơ, giấy tờ; trong khi đó, việc kiểm tra sâu về chất lượng giảng dạy, hiệu quả học tập, đặc biệt là chất lượng thực

hành và thực tập lâm sàng chưa được thực hiện một cách đồng bộ và hệ thống.

Một số nội dung quan trọng như đánh giá mức độ đáp ứng chuẩn năng lực nghề nghiệp, kỹ năng thực hành của sinh viên chưa được đưa vào kế hoạch kiểm tra một cách thường xuyên.

3.2.2. Phương pháp kiểm tra còn truyền thống

Phương pháp kiểm tra chủ yếu vẫn dựa trên hình thức kiểm tra trực tiếp, dự giờ và kiểm tra hồ sơ. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng các công cụ khảo sát trực tuyến, phân tích dữ liệu để phục vụ công tác kiểm tra còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu quản lý hiện đại trong giáo dục đại học.

3.2.3. Đội ngũ làm công tác kiểm tra còn kiêm nhiệm

Đội ngũ cán bộ làm công tác kiểm tra nội bộ chủ yếu là kiêm nhiệm, chưa được đào tạo bài bản, chuyên sâu về nghiệp vụ kiểm tra, đánh giá trong giáo dục đại học, đặc biệt là trong lĩnh vực đào tạo y khoa. Điều này phần nào ảnh hưởng đến tính chuyên sâu và hiệu quả của công tác kiểm tra.

3.2.4. Công tác theo dõi, giám sát sau kiểm tra chưa thường xuyên

Sau các đợt kiểm tra, việc theo dõi, đôn đốc các đơn vị thực hiện kiến nghị, kết luận kiểm tra chưa được thực hiện thường xuyên, liên tục. Do đó, hiệu quả tác động của công tác kiểm tra nội bộ chưa thật sự rõ nét và bền vững.

3.2.5. Nguyên nhân của những hạn chế

Những hạn chế nêu trên xuất phát từ một số nguyên nhân chủ yếu như: nhận thức về vai trò của công tác kiểm tra nội bộ ở một số đơn vị chưa đầy đủ; cơ chế phối hợp giữa các đơn vị trong nhà trường chưa chặt chẽ; nguồn lực dành cho công tác kiểm tra còn hạn chế; đặc thù đào tạo y khoa với khối lượng chuyên môn lớn cũng gây không ít khó khăn cho việc triển khai kiểm tra toàn diện.

3.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh

Xuất phát từ thực trạng công tác kiểm tra nội bộ và yêu cầu nâng cao chất lượng đào tạo y khoa trong giai đoạn hiện nay, việc triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh là hết sức cần thiết. Các giải pháp cần bảo đảm tính hệ thống, phù hợp với điều kiện thực tiễn và đặc thù đào tạo của nhà trường, cụ thể:

3.3.1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể tham gia công tác kiểm tra nội bộ

Trước hết, cần nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giảng viên và viên chức về vai trò, ý nghĩa của công tác kiểm tra nội bộ trong bảo đảm chất lượng đào tạo và quản trị đại học y khoa. Kiểm tra nội bộ không chỉ nhằm phát hiện sai sót mà còn là công cụ hỗ trợ, tư vấn, thúc đẩy các đơn vị và cá nhân hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Nhà trường cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quán triệt thông qua các hội nghị cán bộ, viên chức, sinh hoạt chuyên môn và các buổi tập huấn, từ đó tạo sự đồng thuận và hợp tác tích cực trong quá trình kiểm tra.

3.3.2. Hoàn thiện cơ chế, quy trình kiểm tra nội bộ theo hướng chuẩn hóa và minh bạch

Cần rà soát, bổ sung và hoàn thiện hệ thống văn bản quy định, quy trình kiểm tra nội bộ theo hướng rõ ràng, thống nhất và phù hợp với đặc thù đào tạo y khoa. Quy trình kiểm tra cần xác định cụ thể mục tiêu, nội dung, phương pháp, thẩm quyền và trách nhiệm của các bên liên quan.

Đặc biệt, cần xây dựng bộ tiêu chí kiểm tra gắn với chuẩn đầu ra, chuẩn năng lực nghề nghiệp y khoa, các quy định về thực hành, thực tập lâm sàng và đạo đức nghề nghiệp. Việc chuẩn hóa quy trình và tiêu chí kiểm tra sẽ góp phần nâng cao tính khách quan, công bằng và hiệu quả của công tác kiểm tra nội bộ.

3.3.3. Đổi mới nội dung và phương pháp kiểm tra, chú trọng chất lượng thực chất

Công tác kiểm tra nội bộ cần chuyển mạnh từ kiểm tra nặng về hành chính sang kiểm tra chất lượng thực chất của hoạt động đào tạo. Nội dung kiểm tra cần tập trung vào các khâu then chốt như: chất lượng giảng dạy, hiệu quả học tập, mức độ đạt chuẩn năng lực nghề nghiệp của sinh viên, chất lượng thực hành và thực tập lâm sàng.

Bên cạnh các phương pháp kiểm tra truyền thống, cần kết hợp linh hoạt các hình thức như: khảo sát ý kiến người học, đánh giá đồng nghiệp, phân tích kết quả học tập và rèn luyện, kiểm tra dựa trên minh chứng. Việc đa dạng hóa phương pháp kiểm tra sẽ giúp phản ánh đầy đủ, khách quan hơn chất lượng đào tạo.

3.3.4 Nâng cao năng lực đội ngũ làm công tác kiểm tra nội bộ

Đội ngũ cán bộ làm công tác kiểm tra nội bộ cần được quan tâm bồi dưỡng về nghiệp vụ kiểm tra, đánh giá và đảm bảo chất lượng giáo dục đại học, đặc biệt là trong lĩnh vực đào tạo y khoa. Nhà

trường nên tổ chức các lớp tập huấn chuyên đề, cử cán bộ tham gia các khóa đào tạo, hội thảo về kiểm định chất lượng và quản lý giáo dục.

Về lâu dài, cần từng bước chuyên môn hóa đội ngũ làm công tác kiểm tra nội bộ, hạn chế tình trạng kiêm nhiệm kéo dài, nhằm nâng cao tính chuyên sâu và hiệu quả của hoạt động kiểm tra.

3.3.5. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong công tác kiểm tra

Ứng dụng công nghệ thông tin là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả và tính minh bạch của công tác kiểm tra nội bộ. Nhà trường cần khai thác hiệu quả các phần mềm quản lý đào tạo, hệ thống khảo sát trực tuyến, cơ sở dữ liệu học tập và rèn luyện của sinh viên để phục vụ công tác kiểm tra.

Việc xây dựng hệ thống lưu trữ dữ liệu, minh chứng điện tử sẽ giúp công tác kiểm tra được thực hiện nhanh chóng, chính xác và thuận lợi cho công tác tự đánh giá, kiểm định chất lượng giáo dục.

3.3.6. Tăng cường kiểm tra hoạt động thực hành, thực tập lâm sàng

Đối với đặc thù đào tạo y khoa, cần đặc biệt chú trọng kiểm tra công tác tổ chức thực hành, thực tập lâm sàng tại các cơ sở y tế liên kết. Nội dung kiểm tra cần tập trung vào việc thực hiện quy trình chuyên môn, chất lượng hướng dẫn lâm sàng, mức độ đạt chuẩn kỹ năng nghề nghiệp và ý thức đạo đức nghề nghiệp của sinh viên.

Cần tăng cường phối hợp giữa nhà trường và các bệnh viện, cơ sở thực hành trong công tác kiểm tra, giám sát, bảo đảm thống nhất mục tiêu đào tạo và an toàn cho người bệnh.

3.3.7. Nâng cao hiệu quả theo dõi, giám sát và đánh giá sau kiểm tra

Sau mỗi đợt kiểm tra, cần có cơ chế theo dõi, giám sát chặt chẽ việc thực hiện các kết luận, kiến nghị kiểm tra. Kết quả khắc phục sau kiểm tra cần được xem là một tiêu chí quan trọng trong đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ, xét thi đua - khen thưởng của các đơn vị và cá nhân.

Việc gắn kết quả kiểm tra với công tác thi đua, khen thưởng sẽ góp phần nâng cao tính trách nhiệm và hiệu quả thực chất của công tác kiểm tra nội bộ.

IV. KẾT LUẬN

Công tác kiểm tra nội bộ có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo và hiệu quả quản lý tại các trường đại học y khoa. Việc

nâng cao chất lượng công tác kiểm tra nội bộ và ứng dụng công nghệ, công tác kiểm tra nội bộ tại Trường Đại học Y khoa Vinh là yêu cầu cấp thiết trong bối cảnh đổi mới giáo dục đại học bộ sẽ ngày càng phát huy hiệu quả, góp phần xây dựng Trường Đại học Y khoa Vinh phát triển bền vững, đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực y tế chất lượng cao cho xã hội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2024), *Thông tư số 28/2024/TT-BGDĐT quy định nội dung thanh tra chuyên ngành trong lĩnh vực giáo dục và thanh tra nội bộ trong cơ sở giáo dục*.

Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2019), *Quốc hội số 43/2019/QH14 ngày 14 tháng 6 năm 2019 ban hành Luật Giáo dục*.

Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2025), *Quốc hội số 125/2025/QH15 ban hành Luật Giáo dục đại học*.

Nguyễn Đức Chính (2020), *Đảm bảo chất lượng và kiểm định chất lượng giáo dục đại học*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.

Phạm Thành Nghị (2019), *Quản lý chất lượng giáo dục đại học trong bối cảnh đổi mới*, Nxb Giáo dục Việt Nam.

Trường Đại học Y khoa Vinh (2024), *Báo cáo tổng kết năm học và phương hướng nhiệm vụ năm học*.